

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. rugsėjo 9 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Prieglobsčio politika – Tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendra tvarka – Direktyva 2013/32/ES – 46 straipsnis – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija – 47 straipsnis – Teisė į veiksmingą teisinės gynybos priemonę – Skundas dėl sprendimo atmesti paskesnę tarptautinės apsaugos prašymą kaip nepriimtina – Skundo pateikimo terminas – Pateikimo tvarka“

Byloje C-651/19

dėl *Conseil d'État* (Belgija) 2019 m. rugpjūčio 1 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2019 m. rugsėjo 2 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

JP

prieš

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija)

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta (pranešėja), teisėjai M. Safjan, L. Bay Larsen ir N. Jääskinen,

generalinis advokatas P. Pikamäe,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- JP, atstovaujamo advokato D. Andrien,
- Belgijos vyriausybės, atstovaujamos C. Pochet, M. Van Regemorter ir C. Van Lul,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos D. Dubois ir A.-L. Desjonquères,
- Europos Komisijos, atstovaujamos M. Condou-Durande ir A. Azema,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

* Proceso kalba: prancūzų.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013, p. 60) 46 straipsnio ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnio išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant JP ir *Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides* (Pabėgėlių ir asmenų be pilietybės generalinis komisaras, Belgija, toliau – generalinis komisaras) ginčą dėl pastarojo sprendimo, kuriuo JP pateiktas paskesnis tarptautinės apsaugos prašymas pripažintas nepriimtiniu.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 2013/32 18, 20, 23, 25, 50 ir 60 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(18) tiek valstybės narės, tiek tarptautinės apsaugos prašytojai yra suinteresuoti, kad sprendimai dėl tarptautinės apsaugos prašymų būtų priimami kuo skubiau, nedarant poveikio tinkamo ir išsamaus nagrinėjimo atlikimui;

<...>

(20) griežtai apibrėžtais atvejais, kai tikėtina, kad prašymas neturi pagrindo <...>, valstybės narės turėtų galėti paspartinti nagrinėjimo procedūrą, visų pirma nustatydamos trumpesnius, bet pagrįstus, terminus tam tikriems procesiniams veiksams, nedarant poveikio tinkamam ir išsamiam nagrinėjimui ir prašytojo veiksmingai galimybei naudotis [šioje] direktyvoje numatytais pagrindiniais principais ir garantijomis;

<...>

(23) per apeliacines procedūras prašytojams tam tikromis sąlygomis turėtų būti teikiama nemokama teisinė pagalba ir užtikrinamas atstovavimas, ir tą turėtų daryti asmenys, kurie pagal nacionalinę teisę turi kompetenciją jiems teikti šias paslaugas. Be to, visais procedūros etapais prašytojai turėtų turėti teisę savo sąskaita konsultuotis su patarėjais teisės klausimais arba patarėjais, kurie pagal nacionalinę teisę gali tą daryti arba kuriems tai yra leidžiama;

<...>

(25) siekiant asmenis, kuriems reikalinga apsauga, teisingai pripažinti pabėgėliais, kaip apibrėžta [1951 m. liepos 28 d. Ženevoje pasirašytos Konvencijos dėl pabėgėlių statuso (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 189 t., p. 150, Nr. 2545 (1954)), papildytos bei iš dalies pakeistos 1967 m. sausio 31 d. Niujorke priimtu Protokolu dėl pabėgėlių statuso] 1 straipsnyje, arba papildomą apsaugą galinčiais gauti asmenimis, kiekvienam prašytojui turėtų būti leista veiksmingai naudotis procedūromis, suteikta galimybė bendradarbiauti ir tinkamai bendrauti su kompetentingomis institucijomis, siekiant pateikti susijusius savo bylos faktus, ir turėtų būti suteiktos pakankamos procesinės garantijos pateikti savo argumentus visais procedūros etapais. Be to, pagal tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimo procedūrą paprastai turėtų būti numatyta bent: prašytojo teisė likti, kol bus priimtas sprendžiančiosios institucijos sprendimas; teisė naudotis vertėjo žodžiu paslaugomis savo argumentams pateikti, jei jį apklausia institucijos; galimybė

susisiekti su Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro (toliau – JTVPK) atstovu ir organizacijomis, kurios tarptautinės apsaugos prašytojams teikia patarimus ar konsultacijas; teisė gauti atitinkamą pranešimą apie sprendimą ir to sprendimo faktines ir teises priežastis; galimybė konsultuotis su patarėju teisės klausimais ar kitu patarėju; teisė būti informuotam apie savo teisinę padėtį lemiamais procedūros etapais ta kalba, kurią jis supranta arba, kaip pagrįstai manoma, turėtų suprasti; ir – jeigu sprendimas neigiamas – teisė į veiksmingą teisių gynimo priemonę, kuria galėtų pasinaudoti teisme;

<...>

(50) pagal pagrindinį Sąjungos teisės principą sprendimus, priimtus dėl tarptautinės apsaugos prašymo, <...> galima veiksmingai apskūsti teisme;

<...>

(60) šia direktyva gerbiama pagrindinės teisės ir laikomasi principų, kurie pripažinti Chartijoje. Šia direktyva visų pirma siekiama užtikrinti visišką pagarbą žmogaus orumui ir skatinti Chartijos 1, 4, 18, 19, 21, 23, 24 ir 47 straipsnių taikymą ir ji turėtų būti atitinkamai įgyvendinta.“

4 Šios direktyvos 11 straipsnyje numatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad sprendimai dėl tarptautinės apsaugos prašymų būtų pateikti raštu.

2. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad tais atvejais, kai pabėgėlio statuso ir (arba) papildomos apsaugos statuso prašymas atmetamas, sprendime nurodomos to faktinės bei teisinės priežastys ir raštu pateikiama informacija apie tai, kaip galima apskūsti neigiamą sprendimą.

<...>“

5 Minėtos direktyvos 12 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Atsižvelgdamos į III skyriuje numatytas procedūras valstybės narės užtikrina, kad visi prašytojai galėtų naudotis šiomis garantijomis:

<...>

e) apie sprendžiančiosios institucijos sprendimą dėl jų prašymo jiems pranešama per pagrįstą laiką. Jeigu prašytojui teisiškai atstovauja patarėjas teisės klausimais arba kitas patarėjas, valstybė narė gali pasirinkti pranešti apie sprendimą pastarajam, o ne prašytojui;

f) apie sprendžiančiosios institucijos sprendimo rezultatą jiems pranešama ta kalba, kurią jie supranta arba, kaip pagrįstai manoma, turėtų suprasti, kai jiems nepadedą arba neatstovauja patarėjas teisės klausimais arba kitas patarėjas. Pateiktoje informacijoje turi būti nurodyta, kaip apskūsti neigiamą sprendimą pagal 11 straipsnio 2 dalies nuostatas.“

6 Pagal tos pačios direktyvos 13 straipsnio 2 dalies c punktą valstybės narės gali numatyti, kad „prašytojai turėtų pranešti kompetentingoms institucijoms apie savo dabartinę gyvenamąją vietą arba adresą ir neatidėliodami informuoti jas apie tokios gyvenamosios vietos arba adreso pasikeitimą. Valstybės narės gali numatyti, kad prašytojas turi būti pasiekiamas naujausioje jo gyvenamojoje vietoje arba tuo adresu, kurį jis atitinkamai nurodė“.

7 Direktyvos 2013/32 20 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad, jei prašoma, per V skyriuje numatytas apeliacines procedūras būtų suteikta nemokama teisinė pagalba ir užtikrintas atstovavimas <...>“

8 Minėtos direktyvos 22 straipsnyje pripažįstama tarptautinės apsaugos prašytojų teisė gauti teisinę pagalbą ir teisė į atstovavimą visais procedūros etapais.

9 Minėtos direktyvos 23 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad patarėjas teisės klausimais arba kitas patarėjas, kuris pagal nacionalinę teisę gali tą daryti ar kuriam tai yra leidžiama, ir padedantis arba atstovaujantis prašytojui pagal nacionalinę teisę, turėtų galimybę susipažinti su prašytojo bylos informacija, remiantis kuria priimtas arba bus priimtas sprendimas.“

10 Tos pačios direktyvos 33 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Valstybės narės gali laikyti tarptautinės apsaugos prašymą nepriimtinu, tik jeigu:

<...>

d) prašymas yra paskesnis prašymas, kai neatsirado naujos informacijos arba duomenų, susijusių su nagrinėjimu, ar prašytojas priskirtinas prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal [2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL L 337, 2011, p. 9)]

<...>“

11 Direktyvos 2013/32 40 straipsnyje „Paskesnis prašymas“ nustatyta:

„1. Kai asmuo, kuris paprašė tarptautinės apsaugos valstybėje narėje, pateikia papildomų nusiskundimų arba paskesnę prašymą toje pačioje valstybėje narėje, ta valstybė narė nagrinėja šiuos papildomus nusiskundimus arba su paskesniu prašymu susijusią informaciją, nagrinėdama ankstesnę prašymą ir nagrinėdama sprendimą, kuris apskūstas teismine arba administracine [tvarka], tiek, kiek toks nagrinėjimas leidžia kompetentingoms institucijoms atsižvelgti į visą informaciją, kuria pagrįsti papildomi nusiskundimai arba paskesnis prašymas, ir ją svarstyti.

2. Siekiant priimti sprendimą dėl tarptautinės apsaugos prašymo priimtumo pagal 33 straipsnio 2 dalies d punktą, paskesnis tarptautinės apsaugos prašymas visų pirma turi būti preliminariai išnagrinėjamas, siekiant nustatyti, ar dėl šio prašymo atsirado arba prašytojas pateikė naujos informacijos arba duomenų, susijusių su nagrinėjimu dėl prašytojo priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal [Direktyvą 2011/95].

3. Jeigu po 2 dalyje nurodyto preliminarų nagrinėjimo padaroma išvada, kad atsirado naujos informacijos arba duomenų arba juos pateikė prašytojas ir dėl to labai padidėja tikimybė, kad prašytojas gali būti priskirtas prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal [Direktyvą 2011/95], prašymas toliau nagrinėjamas pagal II skyrių. Valstybės narės taip pat gali numatyti kitas priežastis, dėl kurių paskesnis prašymas nagrinėjamas toliau.

4. Valstybės narės gali numatyti, kad prašymas bus toliau nagrinėjamas, tik jeigu atitinkamas prašytojas ankstesnės procedūros metu ne dėl savo kaltės negalėjo pareikšti šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų aplinkybių, visų pirma pasinaudodamas savo teise į veiksmingą teisių gynimo priemonę pagal 46 straipsnį.

5. Kai paskesnis prašymas pagal šį straipsnį toliau nenagrinėjamas, jis pagal 33 straipsnio 2 dalies d punktą laikomas nepriimtinu.

6. Šiame straipsnyje nurodyta procedūra taip pat gali būti taikoma tuo atveju, kai:

- a) išlaikomas asmuo pateikia prašymą po to, kai pagal 7 straipsnio 2 dalį jis davė sutikimą, kad jo byla būtų jo vardu pateikto prašymo dalis, ir (arba)
- b) santuokos nesudaręs nepilnametis pateikia prašymą po to, kai pagal 7 straipsnio 5 dalies c punktą jo vardu buvo pateiktas prašymas.

Tais atvejais 2 dalyje nurodytu preliminariu nagrinėjimu siekiama nustatyti, ar yra faktų, susijusių su išlaikomo asmens arba santuokos nesudariusio nepilnamečio padėtimi, kurie pateisintų atskirą prašymą.

7. Kai asmuo, kurio atžvilgiu turi būti įvykdytas sprendimas dėl perdavimo pagal [2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliiečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (OL L 180, 2013, p. 31)], pateikia papildomų nusiskundimų arba paskesnį prašymą perduodančioje valstybėje narėje, tuos nusiskundimus arba paskesnius prašymus nagrinėja atsakinga valstybė narė, kaip apibrėžta tame reglamente pagal šią direktyvą.“

12 Šios direktyvos 46 straipsnio 1 ir 4 dalyse numatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad prašytojai turėtų teisę į veiksmingą teisių gynimo priemonę, kuria galėtų naudotis teisme, kad galėtų apskųsti:

- a) sprendimą, priimtą dėl tarptautinės apsaugos prašymo, įskaitant sprendimą:

<...>

- ii) laikyti prašymą nepriimtinu pagal 33 straipsnio 2 dalį;

<...>

<...>

4. Valstybės narės numato pagrįstus terminus ir kitas reikalingas taisykles, kad prašytojas galėtų pasinaudoti savo teise į veiksmingą teisių gynimo priemonę pagal 1 dalį. Dėl terminų tokia galimybė pasinaudoti neprarandama ar netampa pernelyg sudėtinga.“

Belgijos teisė

- 13 Klostantis faktinėms aplinkybės pagrindinėje byloje galiojusios redakcijos 1980 m. gruodžio 15 d. *Loi sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers* (1980 m. gruodžio 15 d. Įstatymas dėl užsieniečių atvykimo į šalies teritoriją, gyvenimo ir įsikūrimo šalyje bei išsiuntimo iš jos; *Moniteur belge*, 1980 m. gruodžio 31 d., p. 14584; toliau – 1980 m. gruodžio 15 d. įstatymas) 39/2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„*Le Conseil [du contentieux des étrangers]* [Užsieniečių bylų] taryba priima sprendimus dėl skundų, pateiktų dėl [generalinio komisaro] sprendimų.

<...>“

- 14 1980 m. gruodžio 15 d. įstatymo 39/57 straipsnyje numatyta:

„1. 39/2 straipsnyje nurodyti skundai pateikiami per trisdešimt dienų nuo pranešimo apie skundžiamą sprendimą.

Skundai pateikiami per dešimt dienų nuo pranešimo apie skundžiamą sprendimą tokiais atvejais:

<...>

3° kai skundžiamas sprendimas dėl nepriimtumo, nurodytas 57/6 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje. Vis dėlto skundas pateikiamas per penkias dienas nuo pranešimo apie skundžiamą sprendimą, jeigu sprendimas dėl nepriimtumo priimtas remiantis 57/6 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos 5 punktu ir pateikdamas prašymą užsienietis yra nustatytoje vietoje, nurodytoje 74/8 ir 74/9 straipsniuose, arba perduotas vyriausybės žiniai.

<...>

2. 1 dalyje nurodyti apskundimo terminai pradedami skaičiuoti:

<...>

2° jei pranešama registruotu arba paprastu laišku, trečią darbo dieną po tos dienos, kurią laiškas įteiktas pašto tarnyboms, nebent adresatas pateikia priešingų įrodymų;

<...>

Terminas baigiasi paskutinę termino dieną. Vis dėlto tais atvejais, kai termino pabaigos diena yra šeštadienis, sekmadienis arba šventinė diena, termino pabaiga nukeliama į artimiausią darbo dieną.

<...>“

- 15 Šio įstatymo 51/2 straipsnyje nurodyta:

„Užsienietis, kuris pateikia tarptautinės apsaugos prašymą pagal 50 straipsnio 3 dalį, turi pasirinkti vietą dokumentams įteikti Belgijoje.

Jeigu vieta dokumentams įteikti nepasirenkama, laikoma, kad prašytojo pasirinkta vieta dokumentams įteikti yra Pabėgėlių ir asmenų be pilietybės generalinis komisariatas.

<...>

Apie kiekvieną nurodytos vietos dokumentams įteikti pakeitimą registruotu paštu turi būti pranešama [generaliniam komisarui], taip pat [ministrui, turinčiam kompetenciją užsieniečių atvykimo į šalies teritoriją, apsigyvenimo, įsisteigimo ir išsiuntimo iš šalies srityje].

Nepažeidžiant galimybės dokumentus įteikti asmeniškai, laikoma, kad jie yra tinkamai įteikti dokumentams įteikti pasirinktoje vietoje, jeigu išsiunčiami registruotais laiškais pašte arba per pasiuntinį su gavimo patvirtinimu. Kai užsienietis vieta dokumentams įteikti pasirenka savo advokato buveinę, taip pat gali būti laikoma, kad dokumentai yra tinkamai įteikti, jeigu jie išsiunčiami faksu arba bet kokia kita pranešimo priemone, kurią leidžiama naudoti pagal karaliaus nutarimą.

<...>“

- 16 Minėto įstatymo 57/6 straipsnio 3 dalyje nustatyta:

„[Generalinis komisaras] gali pripažinti tarptautinės apsaugos prašymą nepriimtinu, jeigu:

<...>

5° prašytojas pateikia paskesnę tarptautinės apsaugos prašymą, kuriame nėra jokios naujos informacijos arba faktinių aplinkybių, kaip tai suprantama pagal 57/6/2 straipsnį, ir jis jų nepateikia;

<...>“

- 17 Pagal to paties įstatymo 57/6/2 straipsnio 1 dalį „[g]avęs papildomą prašymą, ministro arba jo įgaliotinio pateiktą pagal 51/8 straipsnį, [generalinis komisaras] pirmiausia išnagrinėja, ar jame yra arba ar prašytojas yra pateikęs naujos informacijos ar faktinių aplinkybių, dėl kurių gerokai padidėja tikimybė, kad jis galės būti pripažintas pabėgėliu, kaip tai suprantama pagal 48/3 straipsnį, arba gauti papildomą apsaugą, kaip tai suprantama pagal 48/4 straipsnį. Jeigu tokios informacijos ar faktinių aplinkybių nėra, [generalinis komisaras] pripažįsta prašymą nepriimtinu“.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 18 Atmetus pirmąjį prieglobsčio prašymą, pareiškėjas pagrindinėje byloje pateikė antrą tarptautinės apsaugos prašymą, kuris buvo pripažintas nepriimtinu 2018 m. gegužės 18 d. generalinio komisaro sprendimu, remiantis 1980 m. gruodžio 15 d. įstatymo 57/6/2 straipsniu (toliau – ginčijamas sprendimas).
- 19 Kadangi pareiškėjas pagrindinėje byloje nenurodė vietos Belgijoje dokumentams įteikti pagal nacionalinę teisę, apie ginčijamą sprendimą jam buvo pranešta antradienį, 2018 m. gegužės 22 d., registruotu laišku Pabėgėlių ir asmenų be pilietybės reikalų generalinio komisariato būstinės adresu.
- 20 Pagal Belgijos teisę dešimties dienų terminas pareikšti skundą dėl šio sprendimo prasidėjo trečią darbo dieną po to, kai laiškas buvo perduotas pašto tarnyboms, t. y. 2018 m. gegužės 25 d., penktadienį. Šio termino pabaigos diena buvo sekmadienis, todėl jis buvo perkeltas į pirmadienį 2018 m. birželio 4 d.
- 21 Pareiškėjas pagrindinėje byloje atvyko į generalinio komisaro buveinę 2018 m. gegužės 30 d. ir tą dieną patvirtino, kad gavo registruotą laišką dėl ginčijamo sprendimo.
- 22 2018 m. birželio 7 d. pareiškėjas pagrindinėje byloje apskundė šį sprendimą *Conseil du contentieux des étrangers* (Užsieniečių ginčų taryba, Belgija). 2018 m. spalio 9 d. sprendimu šis teismas atmetė šį skundą dėl to, kad jis pateiktas praleidus terminą.

- 23 2018 m. spalio 18 d. pareiškėjas pagrindinėje byloje apskundė šį sprendimą kasacine tvarka prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui – *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Belgija).
- 24 Šiomis aplinkybėmis *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar [Direktyvos 2013/32] 46 straipsnis, pagal kurį prašytojai turi turėti teisę į veiksmingą teisių gynimo priemonę, kuria galėtų naudotis, siekdami apskūsti sprendimus „dėl jų tarptautinės apsaugos prašymo“, ir [Chartijos] 47 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama tokia nacionalinės proceso teisės nuostata, kaip [1980 m. gruodžio 15 d. įstatymo] 39/57 straipsnis, siejamas su to paties įstatymo 51/2 straipsniu, 57/6 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos 5 punktu ir 57/6/2 straipsnio 1 dalimi, kurioje yra nustatytas dešimties „kalendorinių“ dienų terminas nuo administracinio sprendimo įteikimo, per kurį galima apskūsti sprendimą dėl trečiosios šalies piliečio pateikto paskesnio tarptautinės apsaugos prašymo nepriimtumo, visų pirma tuo atveju, kai jis buvo įteiktas [Pabėgėlių ir asmenų be pilietybės reikalų generaliniame komisariate], kuris „laikomas“ kasatoriaus pasirinkta vieta dokumentams įteikti?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 25 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2013/32 46 straipsnis, siejamas su Chartijos 47 straipsniu, turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, pagal kurias skundai dėl sprendimo dėl paskesnio tarptautinės apsaugos prašymo nepriimtumo taikomas dešimties dienų, įskaitant švenčių ir nedarbo dienas, naikinamasis terminas, skaičiuojamas nuo pranešimo apie tokį sprendimą dienos, taip pat ir tais atvejais, kai, atitinkamam prašytojui nenurodžius vietos dokumentams įteikti šioje valstybėje narėje, toks pranešimas išsiunčiamas šiuos prašymus nagrinėti kompetentingos nacionalinės institucijos adresu.
- 26 Direktyvos 2013/32 46 straipsniu valstybės narės įpareigojamos užtikrinti teisę į veiksmingą teisių gynimo priemonę, siekiant teisme apskūsti sprendimą atmesti tarptautinės apsaugos prašymą, įskaitant sprendimą, kuriuo prašymas pripažįstamas akivaizdžiai nepriimtinu arba nepagrįstu.
- 27 Direktyvos 2013/32 46 straipsnyje numatytos teisės gynimo priemonės požymiai turi būti nustatomi atsižvelgiant į Chartijos 47 straipsnį, pagal kurį kiekvienas asmuo, kurio teisės ir laisvės, garantuojamos Sąjungos teisės, yra pažeistos, turi teisę į veiksmingą jų gynybą teisme šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis (2018 m. spalio 18 d. Sprendimo *E. G., C-662/17*, EU:C:2018:847, 47 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

Dėl pranešimo kompetentingos institucijos adresu

- 28 Pirmiausia reikia patikrinti, ar pagal Direktyvos 2013/32 46 straipsnį draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias apie sprendimus, susijusius su tarptautinės apsaugos prašytojais, kurie nenurodė vietos atitinkamoje valstybėje narėje dokumentams įteikti, pranešama nacionalinės institucijos, atsakingos už šių prašymų nagrinėjimą, adresu, kai nuo tokio pranešimo pradedamas skaičiuoti terminas, per kurį galima pareikšti skundą dėl šių sprendimų.
- 29 Pranešimas atitinkamiems prašytojams apie sprendimus, susijusius su tarptautinės apsaugos prašymais, yra esminis siekiant užtikrinti jų teisę į veiksmingą teisių gynimo priemonę, nes jis leidžia šiems prašytojams susipažinti su šiais sprendimais ir prirėikus, jei sprendimas yra neigiamas, jį apskūsti teisme per nacionalinėje teisėje nustatytą apskundimo terminą.

- 30 Nors Direktyvos 2013/32 25 konstatuojamojoje dalyje paminėta, kad tarptautinės apsaugos prašytojams turėtų būti suteikta teisė į tinkamą pranešimą apie sprendimus, susijusius su jų prašymais, šioje direktyvoje nenumatyta konkrečios pranešimo apie šiuos sprendimus tvarkos.
- 31 Iš tiesų, pirma, Direktyvos 2013/32 11 straipsnio 1 ir 2 dalyse tik nurodyta, jog valstybės narės užtikrina, kad atitinkamiems prašytojams būtų raštu pateikti sprendimai dėl tarptautinės apsaugos prašymų ir informacija apie galimybę apskusti neigiamą sprendimą. Antra, tarp šioje direktyvoje šiems prašytojams numatytų garantijų jos 12 straipsnio e ir f punktuose, nepateikiant jokių kitų patikslinimų, tik paminėta, pirma, kad apie sprendimą, kurį kompetentinga institucija priima dėl jų prašymų, turi būti pranešta per pagrįstą terminą, ir, antra, kad turi būti pranešta apie kompetentingos institucijos sprendimo, priimto jiems suprantama kalba, rezultatus ir apie galimybę apskusti neigiamą sprendimą pagal minėtos direktyvos 11 straipsnio 2 dalies nuostatas.
- 32 Be to, reikia pažymėti, kad pagal Direktyvos 2013/32 13 straipsnio 2 dalies c punktą valstybėms narėms leidžiama nustatyti tarptautinės apsaugos prašytojams pareigą nurodyti savo gyvenamąją vietą arba adresą, kad jiems būtų galima pranešti su jų prašymais susijusią informaciją. Vis dėlto nė vienoje šios direktyvos nuostatoje nenumatytos galimos pasekmės, kurias valstybės narės, pasinaudojusios šia galimybe, turėtų nustatyti, nesant tokios informacijos minėtų pranešimų tikslais.
- 33 Galiausiai Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 4 dalyje valstybėms narėms paliekama teisė nuspręsti dėl taisyklių, būtinų tam, kad tarptautinės apsaugos prašytojai galėtų pasinaudoti teise į veiksmingą teisės gynimo priemonę.
- 34 Reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją, nesant šią sritį reglamentuojančių Sąjungos teisės normų, pagal procesinės autonomijos principą kiekvienos valstybės narės vidaus teisės sistemoje turi būti reglamentuotos teisminių ieškinių ir skundų, skirtų teisės subjektų teisėms užtikrinti, procesinės taisyklės, bet tokios taisyklės negali būti mažiau palankios nei tos, kuriomis reglamentuojamos panašios situacijos, kurioms taikoma vidaus teisė (lygiavertiškumo principas), ir dėl jų naudojimasis Sąjungos teisėje nustatytais teisėmis negali tapti praktiškai neįmanomas ar pernelyg sudėtingas (veiksmingumo principas) (2020 m. kovo 19 d. Sprendimo *LH (Tompa)*, C-564/18, EU:C:2020:218, 63 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 35 Taigi procedūros taisyklėms dėl sprendimų, susijusių su tarptautinės apsaugos prašymais, įteikimo taikomas valstybių narių procesinės autonomijos principas, laikantis lygiavertiškumo ir veiksmingumo principų.
- 36 Pirma, kiek tai susiję su lygiavertiškumo principu, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad siekiant įgyvendinti šį principą reikalaujama vienodai vertinti ieškinius, grindžiamus nacionalinės teisės pažeidimu, ir panašius ieškinius, grindžiamus Sąjungos teisės pažeidimu (2018 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Staatssecretaris van Veiligheid en justitie (Apeliacinio skundo stabdomasis poveikis)*, C-180/17, EU:C:2018:775, 37 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 37 Taigi, pirma, reikia nustatyti panašias procedūras arba ieškinius ir, antra, išsiaiškinti, ar nacionaline teise grindžiami ieškiniai yra vertinami palankiau nei ieškiniai, kurie skirti iš Sąjungos teisės kylančių asmenų teisių apsaugai užtikrinti (2018 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Staatssecretaris van Veiligheid en justitie (Apeliacinio skundo stabdomasis poveikis)*, C-180/17, EU:C:2018:775, 38 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 38 Dėl ieškinių panašumo reikia pažymėti, kad nacionalinis teismas, tiesiogiai žinantis taikomas nacionalines procesines taisykles, turi patikrinti, ar atitinkami ieškiniai panašūs savo dalykais, pagrindais ir pagrindiniais elementais (2018 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Staatssecretaris van Veiligheid en justitie (Apeliacinio skundo stabdomasis poveikis)*, C-180/17, EU:C:2018:775, 39 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 39 Kiek tai susiję su ieškinių panašiu vertinimu, reikia priminti, kad kiekvieną situaciją, kai kyla klausimas, ar nacionalinės procesinės teisės nuostatos, taikomos Sąjungos teise grindžiamiems ieškiniams, yra mažiau palankios nei nuostatos, taikomos panašioms vidaus teise grindžiamiems ieškiniams, nacionalinis teismas turi nagrinėti atsižvelgdamas į teisės normų svarbą visam procesui, į minėto proceso eigą ir šių teisės normų taikymo ypatumus įvairiuose nacionaliniuose teismuose (2018 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Staatssecretaris van Veiligheid en justitie (Apeliacinio skundo stabdomasis poveikis)*, C-180/17, EU:C:2018:775, 40 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 40 Šiuo atveju pareiškėjas pagrindinėje byloje tvirtina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatomis pažeidžiamas lygiavertiškumo principas, nes, pirma, iš *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) praktikos, išskyrus prieglobsčio srityje, nematyti, kad pranešimas vietos dokumentams įteikti, kuri pagal nacionalinį įstatymą laikoma pasirinkta nacionalinės valdžios institucijos būstinėje, adresu leidžia pradėti skaičiuoti naikinamąjį terminą, ir, antra, pagal šią teismo praktiką dėl akto, kuris neturi būti nei paskelbtas, nei apie jį turi būti pranešta, pažymėtina, kad šis terminas pradedamas skaičiuoti tik pakankamai susipažinus su šiuo aktu.
- 41 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atsižvelgdamas į šio sprendimo 36–39 punktuose nurodytą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, turi patikrinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatomis paisoma lygiavertiškumo principo.
- 42 Antra, dėl veiksmingumo principo sąlygos, kiek tai susiję su nacionalinės teisės nuostatomis, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, reikia priminti, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją kiekvienas atvejis, kai kyla klausimas, ar dėl nacionalinės procesinės nuostatos Sąjungos teisę taikyti tampa neįmanoma arba pernelyg sudėtinga, turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į šios nuostatos vaidmenį visame procese, jo eigą ir ypatumus įvairiose nacionalinėse institucijose. Žvelgiant iš šios perspektyvos, prireikus būtina, be kita ko, atsižvelgti į teisės į gynybą apsaugą, teisinio saugumo principą ir tinkamą proceso eigą (2018 m. spalio 24 d. Sprendimo *XC ir kt.*, C-234/17, EU:C:2018:853, 49 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 43 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad nacionalinė procesinė norma, pagal kurią, tarptautinės apsaugos prašytojui nenurodžius vietos dokumentams įteikti, apie dėl jo priimtą sprendimą jam turi būti pranešta nacionalinės institucijos, kompetentingos nagrinėti šiuos prašymus, adresu, po tokio pranešimo pradedant skaičiuoti nacionalinėje teisėje nustatytą skundo dėl šio sprendimo pareiškimo terminą, iš principo gali būti pateisinama dėl priežasčių, susijusių su teisiniu saugumu ir tinkama tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimo procedūros eiga.
- 44 Iš tiesų, nesant tokios normos, apie sprendimus, susijusius su prašytojais, kurie nenurodė vietos dokumentams įteikti, jiems negalėtų būti oficialiai pranešta ir sprendimai negalėtų turėti poveikio. Be to, jei minėtos institucijos adresu pateikus pranešimą nebūtų pradėti skaičiuoti terminai, nustatyti dėl su pareiškėjais susijusių sprendimų, šie sprendimai galėtų būti apskūsti teisme be laiko apribojimų ar net niekada netaptų galutiniai, todėl kompetentingoms nacionalinėms institucijoms būtų užkirstas kelias padaryti reikiamas išvadas dėl neigiamų sprendimų, be kita ko, kiek tai susiję su atitinkamų prašytojų gyvenimu šalyje.
- 45 Be to, kaip savo rašytinėse pastabose pažymėjo Belgijos vyriausybė, tokiomis nacionalinės teisės nuostatomis, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje, prašytojams, kurie kompetentingoms valdžios institucijoms negali nurodyti konkretaus pašto adreso, suteikiama galimybė ištaisyti šiuos didelius nepatogumus, nes taikomas teisinis mechanizmas, leidžiantis, kad sprendimai, šaukimai ir kiti su jais susiję prašymai pateikti informacijos jiems būtų prieinami saugioje vietoje, į kurią jie iš principo jau buvo atvykę. Šiuo požiūriu tokios teisės nuostatos sudaro palankesnes sąlygas šiems pareiškėjams pasinaudoti teise į veiksmingą teisinę gynybą ir padeda ją užtikrinti.

- 46 Vis dėlto šios teisės nuostatos gali turėti tokį poveikį tik su dviem sąlygomis: pirma, prašytojas turi būti tinkamai informuotas, kad, nepranešus apie adresą atitinkamoje valstybėje narėje, jam adresuoti jo tarptautinės apsaugos prašymą nagrinėjančios kompetentingos administravimo institucijos laišakai bus siunčiami Pabėgėlių ir asmenų be pilietybės reikalų generalinio komisariato adresu ir, antra, dėl patekimo į šios institucijos buveinę sąlygų minėtų laišku gavimas netampa pernelyg sudėtingas.
- 47 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad pagal Direktyvos 2013/32 46 straipsnį nedraudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias apie sprendimus, susijusius su tarptautinės apsaugos prašytojais, kurie atitinkamoje valstybėje narėje nenurodė vietos dokumentams įteikti, pranešama nacionalinės institucijos, kompetentingos nagrinėti šiuos prašymus, adresu, jeigu, pirma, šie prašytojai buvo informuoti apie tai, kad, jiems nenurodžius adreso dokumentams įteikti, kuriuo būtų galima pranešti apie sprendimą dėl jų prašymo, bus laikoma, kad kaip tokią vietą jie pasirinko šiuos prašymus nagrinėjančios nacionalinės institucijos buveinę, antra, dėl patekimo į šios institucijos buveinę sąlygų su jais susijusių sprendimų gavimas netampa pernelyg sudėtingas ir, trečia, paisoma lygiavertiškumo principo. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar pagrindinėse bylose nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos atitinka šiuos reikalavimus.

Dėl dešimties dienų naikinamojo termino, apimančio švenčių ir nedarbo dienas

- 48 Antra, reikia patikrinti, ar pagal Direktyvos 2013/32 46 straipsnį draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, kuriose įtvirtintas dešimties dienų, įskaitant švenčių ir nedarbo dienas, naikinamasis terminas sprendimui dėl paskesnio tarptautinės apsaugos prašymo nepriimtumo apskūsti.
- 49 Pagal Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 4 dalį valstybėms narėms leidžiama numatyti pagrįstus terminus, kad tarptautinės apsaugos prašytojai galėtų pasinaudoti teise į veiksmingą teisės gynimo priemonę, pažymint, kad dėl nustatytų terminų naudojimas šia teise neturi tapti neįmanomas arba pernelyg sudėtingas.
- 50 Kaip matyti iš šio sprendimo 34 punkto, ieškinio, susijusio su tarptautinės apsaugos procedūra, terminų nustatymui taikomas valstybių narių procesinės autonomijos principas, laikantis lygiavertiškumo ir veiksmingumo principų.
- 51 Nagrinėjamu atveju, pirma, kalbant apie lygiavertiškumo principo paisymą, reikia pažymėti, kad pareiškėjas pagrindinėje byloje teigia, jog nacionalinės teisės nuostatomis, kuriose nustatytas dešimties dienų, įskaitant švenčių ir nedarbo dienas, skundo dėl sprendimo dėl paskesnio tarptautinės apsaugos prašymo nepriimtumo pateikimo terminas, pažeidžiamas šis principas, nes pagal nacionalinę teisę, viena vertus, skundai dėl individualiai taikomų administracinių sprendimų panaikinimo, išskyrus tuos, kurie buvo priimti taikant įstatymus dėl užsieniečių atvykimo į šalies teritoriją, gyvenimo ir įsikūrimo šalyje bei išsiuntimo iš jos, turi būti pateikti per 60 dienų nuo jų paskelbimo, pranešimo apie juos arba susipažinimo su atitinkamu sprendimu dienos ir, kita vertus, dėl prieglobsčio prašytojų priėmimo srityje priimtų sprendimų skundai darbo teismui gali būti pateikti per trijų mėnesių nuo pranešimo apie juos terminą.
- 52 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atsižvelgdamas į šio sprendimo 36–39 punktuose nurodytą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, turi patikrinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatomis, kiek jose numatytas, viena vertus, dešimties dienų terminas skundui pareikšti ir, kita vertus, šis terminas apima švenčių ir nedarbo dienas, paisoma lygiavertiškumo principo.
- 53 Antra, kalbant apie veiksmingumo principą, reikia priminti, kad Teisingumo Teismas pripažino teisinio saugumo sumetimais nustatytus pagrįstus naikinamuosius terminus ieškiniui pareikšti kaip atitinkančius Sąjungos teisę, nes dėl tokių terminų naudojimas Sąjungos teisėje nustatytomis teisėmis netampa praktiškai neįmanomas arba pernelyg sudėtingas. Teisingumo Teismas taip pat nusprendė,

kad, kiek tai susiję su nacionalinės teisės aktais, patenkančiais į Sąjungos teisės aktų taikymo sritį, nustatyti terminus valstybės narės turi atsižvelgdamos, be kita ko, į tai, kokią svarbą suinteresuotiesiems asmenims turės priimsimi sprendimai, į procedūrų ir taikytinų teisės aktų sudėtingumą, asmenų, kuriems jie gali būti skirti, skaičių ir kitus viešus ar privačius interesus, į kuriuos turi būti atsižvelgta (2009 m. spalio 29 d. Sprendimo *Pontin*, C-63/08, EU:C:2009:666, 48 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 54 Tai, kad skundams dėl sprendimų dėl paskesnio tarptautinės apsaugos prašymo nepriimtumo taikomas trumpesnis terminas, atitinka greito tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimo tikslą, kuris atitinka tiek valstybių narių, tiek tokios apsaugos prašytojų interesą, kaip numatyta Direktyvos 2013/32 18 konstatuojamojoje dalyje.
- 55 Be kita ko, toks sutrumpintas skundo terminas ne tik užtikrina greitesnį nepriimtinių tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą, bet ir leidžia veiksmingiau išnagrinėti prašymus, pateiktus asmenų, kurie gali visiškai pagrįstai tikėtis gauti prieglobsčio statusą (šiuo klausimu žr. 2011 m. liepos 28 d. Sprendimo *Samba Diouf*, C-69/10, EU:C:2011:524, 65 punktą), ir taip skatina tinkamą tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimo procedūros eigą.
- 56 Taigi nacionalinės teisės nuostatos, kuriuose numatyta, kad skundo dėl sprendimo dėl tarptautinės apsaugos prašymo nepriimtumo pateikimo terminas yra dešimt dienų, įskaitant švenčių ir nedarbo dienas, iš principo gali būti pateisinamos atsižvelgiant į Direktyva 2013/32 siekiamą greitumo tikslą, teisinio saugumo principą ir tinkamą tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimo procedūros eigą.
- 57 Vis dėlto, kaip matyti iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos, siekiant tenkinti veiksmingumo principo reikalavimus, šis terminas turi būti faktiškai pakankamas veiksmingam ieškiniui parengti ir pareikšti (šiuo klausimu žr. 2013 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Texdata Software*, C-418/11, EU:C:2013:588, 80 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 58 Svarbu pažymėti, pirma, kad prieš bet kokią paskesnę tarptautinės apsaugos prašymą buvo pateiktas pirmasis prašymas, kuris buvo galutinai atmestas ir kurį atlikdama kompetentinga institucija išsamiai išnagrinėjo, ar atitinkamas prašytojas atitinka tarptautinės apsaugos suteikimo sąlygas. Antra, iki sprendimui atmesti tampant galutiniam, šis prašytojas turi teisę jį apskųsti.
- 59 Šiomis aplinkybėmis reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš Direktyvos 2013/32 40 straipsnio, paskesniu tarptautinės apsaugos prašymu siekiama, kad atitinkamas prašytojas pateiktų naujos informacijos ar duomenų, palyginti su nagrinėtais pagal ankstesnę prašymą, ir dėl to gerokai padidėja tikimybė, kad šis prašytojas atitinka reikalavimus, keliamus tam, kad jam būtų suteiktas tarptautinės apsaugos statusas. Jeigu atlikus preliminarų patikrinimą dėl tokio prašymo paaiškėja, kad atsirado naujų įrodymų arba aplinkybių arba juos pateikė pareiškėjas, prašymas toliau nagrinėjamas pagal šios direktyvos II skyriaus nuostatas. Tačiau kai preliminarus patikrinimas neatskleidžia tokių įrodymų ar aplinkybių, minėtas prašymas pripažįstamas nepriimtiniu pagal šios direktyvos 33 straipsnio 2 dalies d punktą.
- 60 Taigi teismas, kuriam pareikštas skundas dėl sprendimo dėl paskesnio tarptautinės apsaugos prašymo nepriimtumo, turi tik patikrinti, ar, priešingai, nei nusprendė kompetentinga institucija, per preliminarų šio prašymo patikrinimą paaiškėjo naujų įrodymų ar aplinkybių, kaip tai suprantama pagal ankstesnį punktą. Iš to matyti, kad šiame teisme pareikštame skunde pareiškėjas iš esmės turi tik įrodyti, jog pagrįstai manė, kad yra naujų įrodymų ar aplinkybių, palyginti su tomis, kurios buvo išnagrinėtos nagrinėjant ankstesnį prašymą.
- 61 Taigi tokiaime procese tokio skundo naudingas turinys ne tik apribotas pirmesniame punkte nurodytų elementų, bet ir glaudžiai susijęs su paskesnio prašymo, dėl kurio buvo priimtas sprendimas atmesti, turiniu, todėl, priešingai, nei savo rašytinėse pastabose teigia pareiškėjas pagrindinėje byloje, tokio skundo parengimas *a priori* nėra ypač sudėtingas, dėl jo nereikalingas ilgesnis nei dešimties dienų terminas, įskaitant švenčių ir nedarbo dienas.

- 62 Antra, reikia priminti, kad Direktyvos 2013/32 46 straipsnyje numatytos teisinės gynybos atveju ieškovams užtikrinamos tam tikros specifinės procesinės teisės, įskaitant, be kita ko, kaip matyti iš Direktyvos 2013/32 20 ir 22 straipsnių, siejamų su jos 23 konstatuojamąja dalimi, nemokamos teisinės pagalbos ir atstovavimo galimybę bei galimybę kreiptis į advokatą. Be kita ko, pagal minėtos direktyvos 23 straipsnį prašytojo advokatui suteikiama galimybė susipažinti su informacija, esančia jo bylos medžiagoje, kurios pagrindu priimamas arba bus priimtas sprendimas.
- 63 Taigi terminas ieškiniai pareikšti gali būti laikomas faktiškai pakankamu veiksmingai ieškiniai parengti ir pareikšti, tik jeigu per tokį terminą užtikrinama prašytojo galimybė pasinaudoti ankstesniame punkte nurodytomis procesinėmis garantijomis, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 64 Su sąlyga, kad bus atlikti minėti patikrinimai, pažymėtina, kad dešimties dienų terminas, apimantis švenčių ir nedarbo dienas, neatrodo faktiškai nepakankamas, kad būtų galima veiksmingai parengti ir pateikti skundą dėl sprendimo dėl paskesnio tarptautinės apsaugos prašymo nepriimtumo.
- 65 Tai juo labiau taikytina nagrinėjamu atveju, nes, kaip matyti iš šio sprendimo 14 punkto, pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatose numatyta, kad, pirma, kai pranešama registruotu paštu, šis terminas pratęsiamas trimis darbo dienomis ir, antra, kai termino pabaigos diena yra šeštadienis, sekmadienis arba švenčių diena, šis terminas atidedamas iki artimiausios darbo dienos, o šiuo atveju šios taisyklės buvo taikomos.
- 66 Šiomis aplinkybėmis pagal Direktyvos 2013/32 46 straipsnį nedraudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, kuriose nustatytas skundo dėl sprendimo dėl paskesnio tarptautinės apsaugos prašymo nepriimtumo dešimties dienų, įskaitant švenčių ir nedarbo dienas, naikinamasis terminas, jeigu per tokį terminą užtikrinama veiksminga galimybė su tokiu sprendimu susijusiems prašytojams pasinaudoti Sąjungos teisėje įtvirtintomis tarptautinės apsaugos prašytojams suteikiamomis procesinėmis garantijomis, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 67 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2013/32 46 straipsnis, siejamas su Chartijos 47 straipsniu, turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, pagal kurias skundams dėl sprendimų dėl paskesnio tarptautinės apsaugos prašymo nepriimtumo taikomas dešimties dienų, įskaitant švenčių ir nedarbo dienas, naikinamasis terminas, skaičiuojamas nuo pranešimo apie tokį sprendimą dienos, taip pat ir tais atvejais, kai atitinkamas prašytojas toje valstybėje narėje nenurodo adresą dokumentams įteikti ir toks pranešimas pateikiamas nacionalinės institucijos, kompetentingos nagrinėti tokius prašymus, adresu, su sąlyga, kad, pirma, šie prašytojai informuojami, kad jiems nenurodžius adresą, kuriuo būtų galima jiems pranešti apie sprendimą dėl jų prašymo, bus laikoma, kad jie kaip tokią vietą pasirinko tos nacionalinės valdžios institucijos būstinę, antra, dėl minėtų prašytojų patekimo į šią vietą sąlygų jiems nėra pernelyg sudėtinga gauti dėl jų priimtus sprendimus, trečia, per tokį laikotarpį jiems užtikrinama veiksminga galimybė naudotis pagal Sąjungos teisę jiems suteikiamomis procesinėmis garantijomis ir, ketvirta, paisoma lygiavertiškumo principo. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos atitinka šiuos reikalavimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 68 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos 46 straipsnis, siejamas su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsniu, turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, pagal kurias skundams dėl sprendimų dėl paskesnio tarptautinės apsaugos prašymo nepriimtimumo taikomas dešimties dienų, įskaitant švenčių ir nedarbo dienas, naikinamasis terminas, skaičiuojamas nuo pranešimo apie tokį sprendimą dienos, taip pat ir tais atvejais, kai atitinkamas prašytojas toje valstybėje narėje nenurodo adreso dokumentams įteikti ir toks pranešimas pateikiamas nacionalinės institucijos, kompetentingos nagrinėti tokius prašymus, adresu, su sąlyga, kad, pirma, šie prašytojai informuojami, kad jiems nenurodžius adreso, kuriuo būtų galima jiems pranešti apie sprendimą dėl jų prašymo, bus laikoma, kad jie kaip tokią vietą pasirinko tos nacionalinės valdžios institucijos būstinę, antra, dėl minėtų prašytojų pateikimo į šią vietą sąlygų jiems nėra pernelyg sudėtinga gauti dėl jų priimtus sprendimus, trečia, per tokį laikotarpį jiems užtikrinama veiksminga galimybė naudotis pagal Sąjungos teisę jiems suteikiamomis procesinėmis garantijomis ir, ketvirta, paisoma lygiavertiškumo principo. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos atitinka šiuos reikalavimus.

Parašai.